

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS
POLITINIŲ PARTIJŲ IR POLITINIŲ KAMPANIJŲ FINANSAVIMO KONTROLĖS
SKYRIUS**

**PAŽYMA
DĖL KARTŲ SOLIDARUMO SAJUNGOS – SANTALKOS LIETUVAI 2020 METAIS
PRIIMTŲ NARIŲ MOKESČIŲ, NEATITINKANČIŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS
POLITINIŲ PARTIJŲ ĮSTATYMO REIKALAVIMŲ**

2021 m. liepos 20 d. Nr. 3-96 (1.2)
Vilnius

1. Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – VRK) 2021 m. liepos 13 d. posėdyje apsvarsčius VRK Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriaus 2021 m. liepos 9 d. pažymą Nr. 3-93(1.2) „Dėl KARTŲ SOLIDARUMO SAJUNGOS – SANTALKOS LIETUVAI 2020 m. finansavimo teisėtumo“, VRK 2021 m. liepos 13 d. sprendimo Nr. Sp-189 „Dėl KARTŲ SOLIDARUMO SAJUNGOS – SANTALKOS LIETUVAI 2020 m. finansavimo teisėtumo“:

1.1.2 punktu pripažinta 99,88 euro sumą neleistinu politinės partijos KARTŲ SOLIDARUMO SAJUNGOS – SANTALKOS LIETUVAI finansavimo šaltiniu;

1.2. 6 punktu pavesta VRK Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui *patikslinti Politinės partijos KARTŲ SOLIDARUMO SAJUNGOS – SANTALKOS LIETUVAI narių mokesčių registracijos žurnalą Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinėje sistemoje: užregistruoti gautas lėšas (21 019,88 euro), dalies jų grąžinimą (24 eurus) ir patikrinti 20 592 eurų priimtinumą pagal Politinių partijų įstatymo 19 straipsnio 4 dalį.*

2. Pagal Lietuvos Respublikos politinių partijų įstatymo (toliau – Įstatymas) 19 straipsnio 4 dalį, *politinės partijos narys per metus politinei partijai gali sumokėti nario mokesį, neviršijantį 20 paskelbto praėjusių kalendorinių metų ketvirto ketvirčio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio (toliau – VMDU) dydžių. Bendra politinės partijos nario mokesčio politinei partijai suma per metus negali viršyti 10 procentų politinės partijos nario deklaruotų praėjusių kalendorinių metų metinių pajamų. Jeigu bendra politinės partijos nario mokesčių politinei partijai suma per metus viršija 360 eurų, politinės partijos narys privalo deklaruoti savo turtą ir pajamas. <...> Priimamas tik šio įstatymo reikalavimus atitinkantis nario mokestis. Šio įstatymo reikalavimų neatitinkantis nario mokestis laikomas neleistinu politinės partijos finansavimo šaltiniu.*

3. Įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje nustatyti politinės partijos finansavimo šaltiniai: politinės partijos nario mokesčiai, valstybės biudžeto asignavimai, lėšos, gautos iš Įstatymo 17 straipsnyje nurodytos kitos jos veiklos (leidybos, spaudos ir atributikos platinimo, nuosavybės teise priklausančio turto valdymo ir disponavimo juo, politinių ir kultūrinių renginių (paskaitų, parodų ir kitų) organizavimo), Lietuvos Respublikoje registruotų bankų arba kitoje Europos

Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje registruotų bankų padalinių, veikiančių Lietuvos Respublikoje, paskolos politinei partijai, palūkanos už banko sąskaitoje esančias lėšas, nuolatinio Lietuvos gyventojų savanoriškai skiriama vieno procento dydžio sumokėto metinio pajamų mokesčio dalis, politinės kampanijos laikotarpiu politinės partijos gaunamos turinčių teisę aukoti fizinių asmenų aukos šios politinės partijos politinei kampanijai finansuoti. Įstatymo 19 straipsnio 10 dalyje nustatyta, kad *finansuoti politines partijas kitomis, šiame straipsnyje nenurodytomis, lėšomis draudžiama*.

4. Vykdamas VRK 2021 m. liepos 13 d. sprendimą Nr. Sp-189, VRK informacinėje sistemoje (VRKIS) buvo registruota 21 019,88 euro narių mokesčių. 20 592 eurų sumą sumokėjo 13 partijos narių, kurių kiekvieno bendra nario mokesčių suma 2020 metais viršijo 360 eurų. Pastarieji partijos nariai buvo pavišinti pagal Įstatymo 26 straipsnio 1 dalies nuostatas. Užregistravus šiuos narių mokesčius VRKIS, buvo gauta informacija iš Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos apie narių mokesčių priimtinumą.

4.1. Visi 13 partijos narių buvo deklaravę turtą ir pajamas už 2019 metus.

4.2. 13 974 eurus sumokėjo 8 partijos nariai. Jų sumokėtų narių mokesčių suma 2020 metais neviršija 10 procentų deklaruotų metinių pajamų. Todėl šie narių mokesčiai priimtini.

4.3. 6 618 eurų sumokėjo 5 partijos nariai. Jų sumokėtų narių mokesčių suma 2020 metais viršijo 10 procentų jų deklaruotų metinių pajamų:

Partijos narys	Partijos registruoti 2020 m. narių mokesčiai		VRK sprendimu registruoti 2020 m. narių mokesčiai		2020 metais sumokėtų narių mokesčių suma (eurais)
	data	suma (eurais)	data	suma (eurais)	
Janina Dovydaitienė	2020-04-11	4	2020-06-16	1 359	1 363
Irmantas Galinis	2020-04-11	4	2020-07-30	1 360	1 364
Georgijus Garmus	2020-03-31	4	2020-07-16	100	1 464
			2020-07-30	1 360	
Arvydas Juozaitis	2020-04-09	4	2020-07-03	400	1 763
			2020-07-31	1 359	
Jūratė Zapolskienė	–	–	2020-07-30	680	680
Suma iš viso		16		6 618	6 634

4.4. Taigi 4 partijos nariai sumokėjo nuo 4 iki 104 eurų prieš sumokėdami didesnes nei 360 eurų sumas. Atsižvelgiant į Įstatymo 19 straipsnio 4 dalį, kad *prieš priimdamas politinės partijos nario mokesčių, kurio suma per metus viršija 360 eurų, už politinės partijos apskaitą atsakingas asmuo Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinėje sistemoje patikrina, ar politinės partijos nario mokesčiai atitinka šio įstatymo reikalavimus dėl jo dydžio*, šiuos jų narių mokesčius politinė partija galėjo priimti. Likę šių narių sumokėti mokesčiai (6 518 eurų) neatitinka Įstatymo 19 straipsnio 4 dalies reikalavimų, todėl laikytini neleistinu politinės partijos finansavimo šaltiniu.

5. Įstatymo 19 straipsnio 12 dalyje nustatyta, kad *jeigu politinė partija priima ir panaudoja lėšas iš neleistinų politinės partijos finansavimo šaltinių, Vyriausioji rinkimų komisija priima sprendimą, kuriuo įpareigoja politinę partiją tokio pat dydžio sumą, kurią politinė partija priėmė ar panaudojo iš neleistinų politinės partijos finansavimo šaltinių, per 20 darbo dienų pervesti į valstybės biudžetą, išskyrus atvejus, kai dėl šiurkštaus šio įstatymo pažeidimo politinei partijai nebuvo skirti valstybės biudžeto asignavimai.*

6. VRK 2021 m. liepos 13 d. sprendimu Nr. Sp-189 buvo pripažinta, kad KARTŲ SOLIDARUMO SAJUNGA – SANTALKA LIETUVAI priėmė 99,88 euro sumą iš neleistinų finansavimo šaltinių, ir politinė partija buvo įpareigota nurodytą sumą pervesti į valstybės biudžetą. Politinė partija 2021 m. liepos 14 d. šią sumą pervedė į valstybės biudžetą ir apie tai raštu (reg. Nr. 1-1061(7.9) informavo VRK.

7. Bendra iš neleistinų finansavimo šaltinių 2020 metais KARTŲ SOLIDARUMO SAJUNGOS – SANTALKOS LIETUVAI priimta suma sudaro 6 617,88 euro.

8. Įstatymo 30 straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatyta, kad *šiurkščiais šio įstatymo pažeidimais laikoma politinės partijos finansavimas lėšomis iš neleistinų politinės partijos finansavimo šaltinių.* Remiantis KARTŲ SOLIDARUMO SAJUNGOS – SANTALKOS LIETUVAI 2020 m. veiklos finansavimo ataskaitos duomenimis, politinė partija per 2020 m. iš viso gavo 24 466,97 euro lėšų. Atsižvelgiant į priimtos sumos (6 617,88 euro) iš neleistinų finansavimo šaltinių reikšmingą (27,05 proc. visų gautų lėšų sumos) dydį, šių lėšų priėmimas laikytinas šiurkščiu Įstatymo pažeidimu.

9. Pažymėtina, kad KARTŲ SOLIDARUMO SAJUNGA – SANTALKA LIETUVAI pagal Įstatymo 21 straipsnio 2 dalį neturi teisės gauti valstybės biudžeto asignavimų, nes yra gavusi mažiau kaip 2 procentus visų rinkėjų balsų, paduotų už politinės partijos kandidatus paskutiniuose Seimo, savivaldybių tarybų rinkimuose, rinkimuose į Europos Parlamentą. Atsižvelgiant ir į tai, kad 6 518 eurų partijos priimtos lėšos neatitinka Įstatymo 19 straipsnio 4 dalies nuostatų, tai yra gautos iš neleistinų finansavimo šaltinių, KARTŲ SOLIDARUMO SAJUNGA – SANTALKA LIETUVAI pagal Įstatymo 19 straipsnio 12 dalį per 20 darbo dienų po VRK sprendimo priėmimo šią sumą turėtų pervesti į valstybės biudžetą.

10. Remiantis informacija, paskleista viešoje erdvėje¹, nustatyta, kad „2021 m. birželio 27 d. Jonavoje įvyko partijos Kartų solidarumo sąjunga – Santalka Lietuvai suvažiavimas. Jo metu partijos vadovas Arvydas Juozaitis pateikė delegatams atsistatydinimo pareiškimą. Įvykus partijos lyderio perrinkimui, jos vadovu tapo Vaclovas Žutautas. Suvažiavime buvo patvirtintas ir naujas partijos pavadinimas – Kartu su Vyčiu“. Taigi, lėšų iš neleistinų šaltinių priėmimo laikotarpiu partijos pirmininkas buvo A. Juozaitis.

11. Pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 544 straipsnio 1 dalį, *aukų politinei partijai apskaitos tvarkos pažeidimas užtraukia baudą už politinės partijos apskaitą*

¹ Nuoroda internete <http://www.kartusuvyciu.lt/klevas.serveriai.lt/> [žiūrėta 2021-07-19].

atsakingam asmeniui ar politinės partijos pirmininkui nuo vieno šimto keturiasdešimt iki šešių šimtų eurų. Pagal to paties straipsnio 3 dalį, politinės partijos finansavimas neturint tam teisės užtraukia baudą asmenims nuo vieno šimto penkiasdešimt iki aštuonių šimtų šešiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo keturių šimtų aštuoniasdešimt iki trijų tūkstančių eurų.

12. Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio 5 punkte nustatyta, kad administracinių nusižengimų teiseną pradeda, administracinių nusižengimų tyrimą atlieka ir administracinių nusižengimų protokolus surašo Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas ar jo įgaliotas šios komisijos narys – dėl šio kodekso 544 straipsnyje numatytų administracinių nusižengimų.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūloma:

1. Pripažinti neleistinu politinės partijos KARTŲ SOLIDARUMO SAJUNGOS – SANTALKOS LIETUVAI finansavimo šaltiniu politinės partijos narių mokesčių, gautų ir priimtų iš 5 partijos narių (Janinos Dovydaitienės 1 359 eurų, Irmanto Galinio 1 360 eurų, Georgijaus Garmaus 1 360 eurų, Arvydo Juozaičio 1 759 eurų, Jūratės Zapolskienės 680 eurų) 6 518 eurų sumą, kadangi kiekvieno iš minėtų partijos narių bendra 2020 metais sumokėtų nario mokesčių suma viršijo 10 procentų jų deklaruotų metinių pajamų.

2. Pripažinti, kad KARTŲ SOLIDARUMO SAJUNGA – SANTALKA LIETUVAI, priėmusi 1 punkte nurodytas lėšas (6 518 eurų) iš neleistinių finansavimo šaltinių (politinės partijos narių, kurie pagal deklaruotas pajamas neturėjo teisės mokėti atitinkamo dydžio įmokų), pažeidė Įstatymo 19 straipsnio 1 ir 10 dalis.

3. Įpareigoti KARTŲ SOLIDARUMO SAJUNGĄ – SANTALKĄ LIETUVAI 1 punkte nurodytą sumą (6 518 eurų), gautą iš neleistinių finansavimo šaltinių, per 20 darbo dienų pervesti į valstybės biudžetą.

4. Pripažinti, kad KARTŲ SOLIDARUMO SAJUNGA – SANTALKA LIETUVAI, 2020 metais priėmusi lėšas (6 617,88 euro) iš neleistinių finansavimo šaltinių, šiurkščiai pažeidė Įstatymo nuostatas.

5. Taikyti administracinę atsakomybę KARTŲ SOLIDARUMO SAJUNGOS – SANTALKOS LIETUVAI pirmininkui už politinės partijos finansavimo tvarkos pažeidimus.

Vedėja

Lina Petronienė

Vyriausiasis specialistas

Vytautas Vilys